

Mùa
xuân

Trên những bước chân khuyến nông

Mùa xuân không chỉ đến từ những cành mai bung nụ, hay tiếng chim gọi nắng đầu năm. Mùa xuân còn đến từ những bước chân âm thầm trên bờ ruộng, con đê, lối mòn làng quê, nơi những người làm khuyến nông vẫn đi, đi rất quen mà mỗi năm lại thấy mới.

Có một mùa xuân bắt đầu từ ánh mắt người nông dân khi thấy lúa lên đều, rễ khỏe, lá đứng. Có một mùa xuân nằm trong nụ cười hiền của bà con khi vụ mùa bớt lo hơn năm trước. Và có một mùa xuân lặng lẽ hơn, nằm trong balô cũ, đôi giày lấm bùn, cuốn sổ tay đã nhàu góc của người cán bộ khuyến nông.

Khuyến nông không phải là nghề của những lời hoa mỹ. Đó là nghề của sự kiên nhẫn. Kiên nhẫn giải thích lại một điều đã nói rất nhiều lần. Kiên nhẫn chờ bà con “tin” rồi mới “làm”. Kiên nhẫn đứng giữa cái cũ và cái mới, giữa tập quán lâu đời và những cách làm khác đi, để nổi hai bờ bằng sự tử tế.

Mùa xuân nhắc ta nhớ cây không lớn lên bằng mệnh lệnh. Hạt giống không nảy mầm vì chỉ đạo. Cây lớn vì đất đủ lành, nước đủ trong, ánh sáng đủ đầy. Người nông dân cũng vậy. Và khuyến nông, suy cho cùng, là công việc vun bồi “đất” cho niềm tin, “nước” cho tri thức, và “ánh sáng” cho những lựa chọn mới.

Có những ngày, cán bộ khuyến nông không nói về kỹ thuật, mà chỉ ngồi nghe bà con kể chuyện ruộng đồng, chuyện con cái, chuyện được - mất trong đời làm nông. Nghe để hiểu rằng, phía sau mỗi thửa ruộng là một gia đình, phía sau mỗi quyết định sản xuất là cả sinh kế.

*Khi đã hiểu, lời khuyên mới có trọng lượng.
Khi đã thương, tri thức mới có đường đi.*

Tư duy khai mở bắt đầu từ đó. Không áp đặt, không vội vàng, không coi mình là người mang chân lý. Khai mở là cùng học với nông dân, cùng sai, cùng sửa, cùng bước chậm mà chắc. Là chấp nhận rằng có những đổi thay phải đi từ từ, như mầm non đội đất lên, không ai giục được.

Mùa xuân của khuyến nông không nằm trên báo cáo thành tích. Mùa xuân nằm ở chỗ hôm nay bà con dám thử một cách làm mới, dù còn dè dặt. Nằm ở chỗ một người nông dân biết hỏi “tại sao”, chứ không chỉ “làm sao”. Nằm ở chỗ người trẻ bắt đầu quay về ruộng đồng, mang theo ước mơ khác với cha ông, và vẫn được lắng nghe.

Có lẽ, điều đẹp nhất của lực lượng khuyến nông là họ luôn đi phía sau. Khi mùa màng trủng, người ta nhớ đến nông dân. Khi mô hình thành công, người ta nói về địa phương. Khuyến nông mỉm cười, coi đó là phần thưởng. Bởi nghề này không cần đứng trước ánh đèn, chỉ cần đứng đúng chỗ, chỗ bà con cần.

Xuân lại về. Trên những cánh đồng đang thì con gái, trên những mô hình nông nghiệp sinh thái, tuần hoàn, giảm phát thải đang mạnh nha. Trên từng cuộc trò chuyện bên bờ ruộng, trong từng buổi tập huấn nhỏ dưới mái nhà văn hóa ấp.

Xuân đi cùng tri thức, nhưng tri thức đã biết cúi xuống, biết đi chậm, biết nương theo đất.

Chúc cho những người làm khuyến nông một mùa xuân nhiều niềm vui giản dị: vui vì thấy ruộng đồng đổi khác, vui vì bà con bớt lo, vui vì mình vẫn còn đủ nhiệt huyết để đi tiếp. Đi giữa mùa xuân, mang theo không chỉ kỹ thuật, mà cả niềm tin rằng khi con người thay đổi từ bên trong, nông nghiệp sẽ tự khắc tìm được con đường bền vững cho mình.

Ở đâu có nông dân - Ở đó có khuyến nông.

Lê Minh Hoan

